

КОМПЛАЄНС-БЕЗПЕКА – АКТУАЛІЗАЦІЯ ПОНЯТТЯ

На сьогодні досить розповсюдженим в наукових дослідженнях є термін «економічна безпека підприємства». В наукових дослідженнях, присвячених проблемам економічної безпеки промислових підприємств система економічної безпеки підприємства - комплексне поняття, до складу якого входять суб'єкти, об'єкти та механізм реалізації безпеки на підприємстві» [1-5]. Зазвичай, механізм забезпечення економічної безпеки кожного підприємства формується індивідуально, його складові та важелі управління залежать від багатьох чинників, серед яких частіше всього сучасні дослідники виокремлюють найбільш важливі складові, перелік яких показано на рис.1.

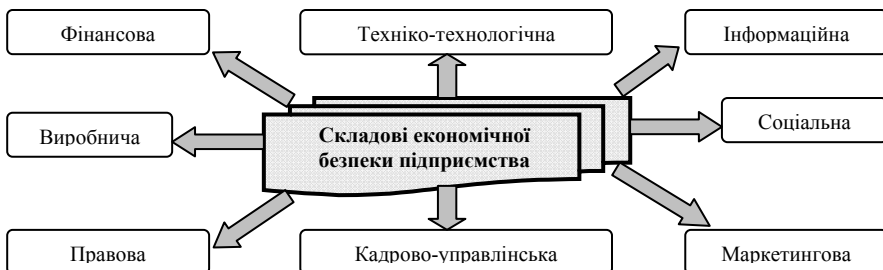

Рисунок 1 – Складові економічної безпеки промислового підприємства

Джерело: авторська розробка

Вказані складові (рис.1) як правило враховуються при визначенні інтегрального показника економічної безпеки підприємства. Але далеко не завжди при його формуванні враховуються показники корупції, шахрайства, відмивання грошей, порушення корпоративної етики, антимонопольного, податкового законодавства і т.п. В останні 20...25 років в світовій економіці все це є предметом комплаєнс досліджень. Виходячи з цих посилок, пропонуємо ввести в економічну термінологію дефініцію «комплаєнс-безпека підприємства». Новий термін потребує свого теоретико-методологічного обґрунтування та визначення як економічної категорії.

Сутність терміну «комплаєнс-безпека» виходить з визначення як самого терміну «комплаєнс», так і поняття «економічна безпека». Тому пропонується визначати поняття комплаєнс-безпеки промислового підприємства як захищеність життєво важливих інтересів промислового

підприємства від зовнішніх та внутрішніх порушень законів, нормативних правових актів, стандартів, установчих та внутрішніх документів підприємства шляхом визначення, оцінювання та максимального зменшення (усунення) комплаєнс-ризиків. Такого роду визначення дозволяє, по-перше, показати динамічність комплаєнс безпеки в просторі і часі; по-друге, визначати важливість як внутрішніх, так і зовнішніх чинників впливу на розмір комплаєнс безпеки; по третє, показати тісну взаємодію на правовій основі державної і корпоративної систем забезпечення економічної безпеки; по-четверте, визначати в якості основного інструменту комплаєнс безпеки промислового підприємства наявність та рівень комплаєнс-ризиків.

Дослідження методологічної сутності комплаєнс-безпеки передбачає визначення функцій, політик та принципів цього напрямку економічної роботи на промисловому підприємстві.

Функції комплаєнс-безпеки визначають основні напрямки та задачі діяльності підприємства, яку підприємство передбачає проводити для повного забезпечення економічної безпеки своєї діяльності.

Основні принципи комплаєнс (комплаєнс-безпеки) визначені Базельським комітетом з банківського нагляду в квітні 2005 року в виданім цим комітетом документі «Комплаєнс і комплаєнс-функція в банках» [1].

Комплаєнс-політика - це сукупність способів, методів і процедур, спрямованих на управління комплаєнс-ризиком.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1.Комплаєнс программа промышленного предприятия / Перерва П.Г., Коциски Д., Верес Шомоши М.– Харьков-Мишкольц : ООО «Планета-принт», 2019. – 689 с.

2.Перерва П.Г. COMPLIANCE-программа промышленного предприятия: сущность и задачи / П. Г. Перерва // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Сер. : Економічні науки. – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. – № 24 (1246). – С. 153-158.

3.Pererva P.G. Technology transfer / P.G.Pererva, György Kocziszky, D.Szakaly, M.Somosi Veres - Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI», 2012. — 668 p.

4.Товажнянський В.Л., Перерва П.Г., Кобелєва Т.О. Банкротство, санація та реструктуризація підприємства як економічні категорії антикризового управління // Вісник НТУ «ХПІ». – Харків : НТУ "ХПІ", 2015. – № 59 (1168). – С. 148-152.

5.Kocziszky, György Reputational compliance / György Kocziszky, M.Veress Somosi, T.O.Kobieliєva // Дослідження та оптимізація економічних процесів "Оптимум–2017" : тр. 13-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 6-8 грудня 2017 р. / ред.: О.В. Манойленко. – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. – С. 140-143.